

proved. The authors emphasize that the most challenging skills to be developed at teaching ESP are critical thinking skills which provide students with tools not only to replicate information but to analyze, evaluate and create. Bloom's Taxonomy categorizing the levels of thinking is reviewed in the article. Using project method as a means of critical thinking development corresponds higher-order thinking skills of Bloom's Taxonomy and that's why appropriateness of implementing it into ESP is scientifically proved. Critical thinking should be developed at all stages of ESP teaching and different types of projects described in the article can be applied. Practical recommendations for designing projects are given. The authors stress that projects should be relevant to the professional needs of students. Particular attention is paid to the role of ESP teacher, which should be limited to the functions of a facilitator, motivator, coordinator and advisor. The advantages and disadvantages of using projects are analyzed and possible ways of overcoming certain difficulties that can arise are offered. The further research area can be seen in designing the criteria for assessment of projects outcomes.

Key words: critical thinking, projects, Bloom's Taxonomy, students of non-linguistic departments, evaluation, motivation.

Стаття надійшла до редакції 29.03.2018 р.

Стаття прийнята до друку 30.03.2018 р.

Рецензент – к.пед.н, доц., Кокнова Т.А.

УДК 811.111'002.8

Василенко О.М., Кінаш Г.Ф.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ СЛЕНГІЗОВАНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ЗОШ

Постановка проблеми. Методична проблема включення сленгізованих елементів у курс вивчення англійської була і є актуальною у сучасній методичній науці, особливо гостро вона стоїть нині: в умовах інтегративних процесів постає необхідність навчити школярів вільно спілкуватися світовою мовою. Мета, із якою необхідно вводити елементи сленгової лексики, є виправданою у процесі читання та розуміння учнями сучасних художніх творів, газет та журналів, а також для ведення особистісно-орієнтованої бесіди або дискусії зі своїми друзями у неформальних об'єднаннях та групах.

Актуальність теми. Шкільний соціум володіє загальним молодіжним сленгом, тому важливо на уроках англійської мови й розвитку мовлення обрати правильну методику навчання сленгового словника з метою запобігання вторинних номінацій, що не стосуються

мовної реальності, та на підставі осучаснення технології викладання іноземних мов в умовах євроінтеграції.

Проблематика сленгу є предметом постійного **наукового пошуку у працях** Т.С. Захарченко, С. Б. Флекснер, Г. Кіттрідж, В. Дж. Бурк (Burke), Е. Партрідж Дж. Гріног, В. Фріман та ін.

Мета розвідки: розробити методичні рекомендації щодо включення елементів сленгу до змісту навчального процесу.

Виклад матеріалу. Варто зазначити, що наявність сленгізованих елементів у комунікативному та прагматичному аспектах простого речення або складного синтаксичного цілого не завжди є показником відсутності мовної культури.

Традиційна методика викладання мов базується на словниках і граматиках, які фіксують головним чином внутрішньоструктурні властивості мови й обумовлені системою використання слів і синтаксичних конструкцій. Тим часом реальне вживання мови регулюється ще принаймні двома класами змінних – соціальними характеристиками мовців й обставинами, у яких відбувається мовне спілкування.

Сленг також інтерпретується не тільки як елемент пейоративної лексики, але й як лексичний пласт, використовуваний на позначення професійних і соціальних реальностей, що несуть на собі позитивну конотацію.

Проблема співвідношення нормативних та сленгових компонентів полягає насамперед у тому, що, на думку вчителів, сленг є неприпустимим елементом для вивчення, позаяк він є позаакадемічним і таким, що не утворює власний високий або нейтральний стиль мовлення. Однак, вивчаючи сленгізовані елементи учні набувають умінь розпізнавати різноманітні мовні пласти та соціокультурні номінації. Не останнім є факт прагматичної вигоди для учня: опановуючи сленгові елементи, він має можливість власної оцінки ситуації.

Окрім того, навчання сленгу середньої та старшої школи серед елементів уроку могло би стати позитивною мотиваційною частиною, у результаті чого сприяло б активізації мисленнєвої діяльності.

Своєю чергою розглянуто пропозицію вивчення сленгу в школі у позитивному аспекті, позаяк власне стандартна лексика запам'ятовується краще разом із емоційно-зabarвленими компонентами, які складають сленг. Сленгізовані елементи виступають як інтенсифіковані емоційно-експерсивні лексеми. Чим вищий рівень вияву емоційності, тим кращим і сприятливішим буде процес запам'ятовування. Однак, треба також пам'ятати і про формальний рівень співвідношення цих одиниць: в учнів потрібно виробити розуміння, що послуговуватися сленгізмами у формальних ситуаціях та на контрольних роботах (якщо цього не передбачено формою контролю) не можна.

Отже, досягати співвідношення нормативних та сленгових компонентів потрібно, враховуючи тематику висловлення, ситуацію позамовної дійсності, формальну та неформальну ситуацію спілкування.

Успішним вважається засвоєння лексики, до якої пропонується набір сленгізованих елементів, що їх можна використати в окремих мовленнєвих актах.

Перед тим, як починати вивчення сленгізованих елементів на уроках англійської мови, вважаємо за необхідне дати мовнокультурну довідку про шари лексики (якщо це перший тематичний урок розвитку мовлення) або поглибити знання учнів із теми (якщо вона раніше вивчалася). Потім необхідно проаналізувати, де учні втрачають розуміння сленгових елементів. Це можна зробити, скориставшись унаочненням (аудіо-, відеозаписи абощо).

Процес вивчення сленгів цікавий тим, що він малотеоретичний, позаяк учні працюють із тим, що не обрамлене жорсткою системою стандартизації. Тому навчання сленгу спирається на виконання різновидових вправ. Наведемо приклади типових вправ.

Вправа 1. Укажіть відповідники

<i>To miss the class</i>	<i>a killer</i>
<i>A difficult course</i>	<i>no-brainer</i>
<i>To party</i>	<i>to ditch</i>
<i>An easy course</i>	<i>pow wow</i>
<i>A policeman</i>	<i>to chill out</i>
<i>A friend</i>	<i>barney</i>
<i>To relax</i>	<i>dough</i>
<i>Money</i>	<i>homie</i>

Після перевірки правильності виконання такого типу вправ, варто запропонувати учням обговорити (не за планом бесіди), в яких ситуаціях можна використовувати пропонувані сленгізовані ЛО.

Для учнів базової та старшої школи пропонується також методика роботи з текстом, який містить сленгізовані вислови та звороти. Алгоритм роботи з текстовим матеріалом буде орієнтовано на такі позиції:

- підкреслити у тексті сленгізовані конструкції і спробувати здогадатися їхнє значення із контексту;

- якщо виникають труднощі з контекстуальним значенням, необхідно навести ситуативні приклади, що репрезентують значення шуканих елементів.

Наприклад, представлені ЛО у вправі: Dork – an odd person, Dope – awesome, Fav – favourite, Dough – money, Chill – to neglect, To crash – to fail an exam, Fresher – word for a first year student at university, Bio – biology, Killer – a difficult exam, Cuz/coz – because.

Вправа 2. Знайдіть у тексті сленги та підкресліть їх.

The fresher said that the bio was his fav subject. He once mentioned that it was dope coz a dork prof used his own dough to take them to the lab. But the exam was a killer and he crashed it cuz he chilled most of his assignments.

Щоб закріпити вивчений матеріал пропонуємо учням скласти власну розповідь, використавши відомі їм сленги.

Не менш ефективним способом навчання сленгізованих ЛО є їх використання в тематичних іграх або ситуаціях. Такий спосіб роботи сприятиме кращому засвоєнню матеріалу відповідно до навчальної мети, а також запропонованої ситуації та контексту. У таких видах вправ і завдань учні можуть інтерпретувати та пострепрезентувати лексику у процесі авторського використання. Найкраще виконувати такі завдання у групах.

Завдання 1. Для Ваших груп є перелік тем, розповідаючи ситуацію про які, Вам треба використати сленгові слова, що були вивчені нині на уроці.

<u>At the movies</u>	<u>Break up with someone</u>	<u>Find money on the street</u>	<u>Find hair in your food</u>	<u>Win a million dollars</u>
<u>Fight with a stranger</u>	<u>Eat dinner with a friend</u>	<u>Drive to work</u>	<u>Play sports with friends</u>	<u>Computer erases essay</u>
<u>Go on first date</u>	<u>Rob a bank</u>	<u>Swim with sharks</u>	<u>Get into car accident</u>	<u>Have super powers</u>

За прикладом попередньої вправи можна запропонувати учням скласти власний словник сленгових слів. Це завдання може бути дворівневе: спочатку скласти загальний словник, а потім – ситуативний.

Завдання 2. Укладіть власний словник сленгу у такий спосіб: зробіть таблицю на 3 колонки, у 1 зазначте ситуацію мовлення, у 2 – імовірну реакцію на ситуацію, у 3 – приклади використання сленгу.

Для довідки: *party animal – person who loves parties, psycho – a deranged and psychopathic. get off – to stop.*

<i>Situation</i>	<i>Formal</i>	<i>Neutral</i>	<i>Informal</i>
<i>A friend who loves going out and enjoying herself in bars at night</i>	<i>She adores the pleasure in clubs.</i>	<i>She loves going out at night and having fun.</i>	<i>She is really party animal.</i>
<i>Someone is touching you. You tell the person to stop</i>	<i>Please desist from making any physical contact with me.</i>	<i>Please stop touching me.</i>	<i>Get you paws off me.</i>

<i>You know that someone is in danger using his/her wild character</i>	<i>He is somewhat mentally unhinged!</i>	<i>She is crazy!</i>	<i>He is psycho!</i>

Отже, процес навчання англійської мови на такому рівні є достатньо складним, позаяк учитель повинен звертати увагу не лише на формування в учнів основних видів мовленнєвої діяльності, а також сприяти усвідомленню важливості екстралінгвальних факторів, у тім числі сленгу, без якого неможливо повною мірою зрозуміти культуру мови, що вивчається.

Оскільки вивчення сленгу на уроках іноземної мови мало практиковане, а отже, майже відсутні теоретико-методологічні напрацювання, то тим учителям, хто включає вивчення сленгу в етапи уроку, необхідно звернути увагу на основні методичні помилки під час вивчення сленгових елементів.

Серед них виокремлюємо

- відсутність самоперевірки (полягає у спиранні на власний соціальний досвід);

- недооцінювання інтерферуючого впливу навичок рідної мови на нестійкі навички володіння іноземною мовою (тут говоримо про спробу перекладати відомі сленгізми, що склалися на основі української мови, англійською);

- допущення опрацювання нових граматичних явищ перш, ніж будуть сформовані міцні навички вживання відомої граматичної структури (усіляка відмова від прямого перекладу або калькування);

- підбір неякісного інформаційного орієнтування (надмір сленгізмів у фільмі, синсемантичність значень);

- нівелювання традиційного підходу до вивчення лексики (словникова робота, словникові перевірки диктанти, вправи на переклад);

- відсутність зв'язку вже наявних знань із новонабутими (комплексні вправи на повторення лексико-граматичного матеріалу).

Висновки. Отже, запровадження методики вивчення сленгізованих елементів на уроках англійської мови нині – запорука вільної мовної інтеграції школярів у мовленнєво-культурні процеси. Необхідність застосування результативно сприятиме самостійності та невимушеності мовлення школярів. При цьому необхідно звернути увагу на доцільність упровадження певних лексичних одиниць у зміст шкільної англійської освіти та передбачити типові ситуації їх вживання.

У такий спосіб, правильний вибір методів, прийомів і форм роботи при попередженні типових помилок стимулюватиме мовленнєву активність учнів, сприятиме збільшенню їх лексичного запасу та впливатиме на культурне і моральне виховання школярів.

Література

1. Мосенкіс 2009 – Мосенкіс Ю. О. Феномен українського молодіжного сленгу (сутність, розвиток, контакти) / Ю. О. Мосенкіс, П. О. Грабовий, О. А. Фурса. — Київ ; Умань, 2009. — 219 с.;

Shakhbagova 1982 – Shakhbagova D.A. Varieties of English Pronunciation / D.A. Shakhbagova. Moscow, 1982. – 128 p.

Василенко О.М., Кінаш Г.Ф. Методика вивчення сленгізованих елементів у ЗОШ.

У статті окреслено ключові методичні рекомендації щодо введення сленгізованих елементів у навчальний процес; надано приклади практичного впровадження їх із метою полегшення інтегративних мовленнєвих процесів на підставі осучаснення технології викладання іноземних мов в умовах євроінтеграції.

Свою чергою розглянуто пропозицію вивчення сленгу в школі у позитивному аспекті, позаяк власне стандартна лексика запам'ятовується краще разом із емоційно-забарвленими компонентами, які складають сленг. Сленгізовані елементи виступають як інтенсифіковані емоційно-експерсивні лексеми. Чим вищий рівень вияву емоційності, тим кращим і сприятливішим буде процес запам'ятовування.

Процес вивчення сленгів цікавий тим, що він малотеоретичний, позаяк учні працюють із тим, що не обрамлене жорсткою системою стандартизації. Тому навчання сленгу спирається на виконання різновидових вправ, які стануть мовними та мовленнєвими набутками учнів у всіх комунікативних сферах.

Оскільки вивчення сленгу на уроках іноземної мови мало практиковане, а отже, майже відсутні теоретико-методологічні напрацювання.

Ключові слова: сленгізація, дериватологія, методична рекомендація, нормативізація.

Василенко О.Н., Кінаш А.Ф. Методика изучения сленгизированных элементов в общеобразовательной школе.

В статье обозначены ключевые методические рекомендации по введению сленгизованных элементов в учебный процесс; даны примеры практического внедрения их с целью облегчения интегративных речевых процессов на основании новой технологии преподавания иностранных языков в условиях евроинтеграции.

В свою очередь рассмотрено предложение изучение сленга в школе в положительном аспекте, поскольку собственно стандартная лексика запоминается лучше вместе с эмоционально-окрашенными компонентами, которые составляют сленг. Сленгизованные элементы выступают интенсифицированными эмоционально-экспрессивными лексемами. Чем выше уровень проявления эмоциональности, тем лучшим и более благоприятным будет процесс запоминания.

Процесс изучения сленгов интересен тем, что он малотеоретичний, поскольку ученики работают с тем, что не обрамленное жесткой системой

стандартизації. Поєтому обучение сленге опирається на выполнених разновидових упражнених.

Изучение сленга на уроках иностранного языка мало практикується, поєтому почти отсутствуют теоретико-методологические наработки в этой сфере.

Ключевые слова: сленгизация, дериватология, методическая рекомендация, нормативизация.

Vasilenko O.M., Kinash G.F. Method of study of slanged elements in secondary school.

The article outlines the key of methodological recommendations for the introduction of the contracted elements into the educational process; examples of practical implementation of them are provided with the aim of facilitating the integration of speech processes on the basis of modernization of the technology of teaching foreign languages in conditions of European integration.

The article deals with the proposal to study slang at school in a positive aspect, since the standard vocabulary is actually remembered better with the emotionally colored components that make up the slang. S. elements act as intensified emotional and expressive tokens. The higher the level of emotional expression, the better and more favorable the process of remembering.

The process of studying slang is interesting because it is less theoretical, because students work with the fact that they are not framed by a rigid system of standardization. Therefore, the sleng training is based on performing varied exercises.

Since the study of slang in foreign language less practiced, and therefore, there are almost no theoretical and methodological developments.

The study of slang in the lessons of a foreign language has little practical experience, so there are almost no theoretical and methodological developments in this field.

Key words: sleng, derivatology, methodical recommendation, standardization.

Стаття надійшла до редакції 30.03.2018 р.

Стаття прийнята до друку 03.04.2018 р.

Рецензент – к.пед.н., доц. Биндас О.М.

УДК 37.091.12.011.3-051:811]:378.147

Кокнова Т.А.

**ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
ЛІНГВОМЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ**

Мотивація студентів є однією з фундаментальних проблем як в психології та педагогії, так і в методиці. Розробка питання мотивації в